

Наукові досягнення університету у 2021 році

Основним напрямом наукової діяльності ІФНМУ є **«Розробка нових медичних технологій діагностики і лікування найважливіших захворювань людини»**. За основним напрямом пріоритети надаються науковим дослідженням із:

- морфофункціональних характеристик та медико-біохімічних закономірностей впливу різних зовнішніх чинників, токсичних впливів та елементного статусу на органи і тканини людини;
- розробки сучасної концепції оцінки стану генофонду населення Прикарпаття;
- вивчення клініко-біохімічних та патогенетичних закономірностей формування захворювань внутрішніх органів та хірургічної патології у дітей та дорослих, репродуктивного здоров'я у жителів Прикарпаття;
- аналізу екологічних, соціально-культурних, геномних та патогенетичних чинників збереження стоматологічного здоров'я населення та розробки новітніх технологій діагностики, лікування та профілактики в стоматології;
- вивчення, обґрунтуванням використання оздоровчих властивостей рекреаційних ресурсів Прикарпаття з Карпатського регіону з лікувальною та профілактичною метою;
- обґрунтування закономірностей розвитку і реформування системи охорони здоров'я регіону.

За **основним науковим напрямом університету** у 2021 році виконувалося 172 науково-дослідні роботи, серед яких 2 науково-дослідні роботи такі, що фінансувались з Державного бюджету України, 36 – ініціативно-пошукові дослідження, 1 – господарсько-договірна робота, 133 – міжнародних багатоцентрових рандомізованих досліджень.

Із Державного бюджету України профінансовано 2 розробки за кодом класифікації – 2301020 «Дослідження, наукові і науково-технічні розробки, виконання робіт за державними цільовими програмами і державним замовленням, підготовка наукових кадрів у сфері охорони здоров'я, фінансова підтримка розвитку наукової інфраструктури» на загальну суму - 325,00 тисяч гривень:

1. Кафедра стоматології післядипломної освіти на тему: **«Комплексне морфофункціональне дослідження та обґрунтування застосування сучасних технологій для лікування та профілактики стоматологічних захворювань»** (2021-2023 роки, науковий керівник - член-кореспондент НАМН України, Лауреат державної премії України у галузі науки і техніки, Заслужений діяч науки і техніки України, доктор медичних наук, професор Рожко Микола Михайлович). Обсяг фінансування у 2021 році склав 225,00

тис. гривень. Суть роботи полягає у розробці нових сучасних матеріалів на основі біополімерів, які дадуть можливість значно покращити якість надання лікувальної допомоги, зменшити кількість ускладнень, скоротити терміни лікування та покращити якість життя населення. В процесі виконання роботи спостерігається зменшення приросту стоматологічних захворювань на рівні 10-15%.

2. Кафедра інфекційних хвороб та епідеміології на тему: **«Перебіг інфекційних хвороб на тлі супутньої патології, поєднаних хронічних інфекцій та інвазій, корекція лікування»** (2021-2023 роки, прикладна розробка кафедри інфекційних хвороб та епідеміології, науковий керівник – доктор медичних наук, професор Пришляк Олександра Ярославівна). Обсяг фінансування у 2021 році склав 100,00 тис. гривень. Суть роботи: розробити та обґрунтувати концепцію клінічного патоморфозу коронавірусної хвороби COVID-19 на тлі супутнього цукрового діабету 2-го типу, та запропонувати лікувальний комплекс коригувальної терапії в доповнення до протокольного лікування на основі виявлених патогенетичних механізмів.

Прошли конкурсний відбір фундаментальних досліджень та прикладних наукових розробок на 2022 рік і виконуватимуться за рахунок коштів Державного бюджету України ще 2 нові науково-дослідні роботи:

1. Прикладна робота кафедри фармакології та внутрішньої медицини №3 імені професора М.М. Бережницького на тему: **«Зміни внутрішніх органів у віддалений період коронавірусної хвороби з врахуванням супутньої патології»** (2022-2024 роки, науковий керівник – доктор медичних наук, професор Вірстюк Наталія Григорівна). Суть дослідження - підвищення ефективності діагностики і лікування захворювань внутрішніх органів у віддалений період коронавірусної хвороби на основі вивчення клінічно-патогенетичних особливостей ураження серця, судин, нирок та печінки з врахуванням супутньої патології – ожиріння та цукрового діабету 2-го типу, розробки та впровадження концепції диференційованого підходу до прогнозування перебігу, нових підходів до немедикаментозної й медикаментозної терапії та профілактики ускладнень.

2. Фундаментальне дослідження кафедри анатомії людини на тему: **«Особливості патоморфогенезу деяких органів нервової та репродуктивної систем при цукровому діабеті та його корекції в умовах хронічного стресу»** (2022-2024 роки, науковий керівник – доктор медичних наук, професор Жураківська Оксана Ярославівна). Суть дослідження полягає у вивченні особливостей патоморфогенезу деяких органів нервової і статеві

систем при цукровому діабеті 1-го типу та його корекції в умовах хронічного стресу.

Впроваджуються основні наукові розробки з ініціативно-пошукової діяльності університету:

У розрізі основного наукового напрямку ІФНМУ у 2021 році виконано фрагменти 36 науково-дослідних робіт із ініціативно-пошукової тематики університету. Зокрема, завершене виконання 2 НДР:

1. **«Особливості психосоматичної адаптації у дітей із хронічною соматичною патологією»**, прикладна розробка, кафедра педіатрії, керівник - д.мед.н., професор Волосянко А.Б. Оптимізовано діагностику, лікування та профілактику стану психосоматичної дезадаптації у дітей різних вікових груп із функціональною та хронічною соматичною патологією шляхом дослідження клініко-параклінічних особливостей перебігу соматичних захворювань, окремих параметрів вегетативного та психоемоційного статусу з подальшою корекцією виявлених змін.

2. **«Шляхи оптимізації репаративної регенерації кістково-м'якотканинних структур та реабілітації хворих з ураженнями органів опори та руху відповідно до структурно-функціонального стану тканин та умов фіксації»**, прикладна розробка, кафедра травматології та ортопедії, д.мед.н., професор Сулима В.С. Досліджено анатомо-функціональні результати лікування хворих з переломами кісток гомілки методом черзкісткового остеосинтезу апаратом оригінальної авторської конструкції з адаптованою формою і розмірами опор до анатомічної конфігурації сегментів, що сприяє підвищенню ефективності лікування, шляхом раннього функціонального навантаження кінцівки.

Підготовка науково-педагогічних кадрів ІФНМУ: підготовка докторів філософії в Університеті проводиться за такими спеціальностями: 222 – Медицина; 221 – Стоматологія; 226 - Фармація, промислова фармація; 228 – Педіатрія. Освітньо-наукові програми «Медицина» та «Стоматологія» успішно пройшли акредитацію НАЗЯВО, зокрема, ОНП «Стоматологія» отримала «взірцеву» акредитацію. ОНП «Педіатрія», «Фармація, промислова фармація» подані до акредитації.

У 2021 році навчалось 52 аспіранти за кошти державного бюджету та 32 аспіранти за кошти фізичних осіб, у тому числі 2 іноземних громадяни. Навчалось 2 докторанти у докторантурі за кошти державного бюджету. Завершив навчання 1 докторант за кошти бюджету.

Згідно виконання плану підготовки науково-педагогічних працівників університету, у 2021 році захищено 8 докторських дисертацій (Любчик Ігор Дмитрович, Остафійчук Світлана Олександрівна, Малишевська Ольга Степанівна, Матковська Наталія Романівна, Пантус Андрій Володимирович, Дроняк Микола Миколайович, Вацеба Тамара Сергіївна, Добровольська Анна Михайлівна). Виконується 18 докторських дисертацій.

На здобуття наукового ступеня кандидата медичних наук та науково-освітнього доктора філософії: захищено 42 дисертації: 25 кандидатських дисертацій та 17 дисертацій на здобуття ступеня доктора філософії. Подано до офіційного захисту 6 дисертацій на здобуття ступеня доктора філософії. Виконується 198 дисертаційних робіт.

В ІФНМУ функціонувало 4 спеціалізовані вчені ради за 9 спеціальностями. Дві з них - із правом прийняття до розгляду та проведення захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора і кандидата медичних наук за спеціальностями: внутрішні хвороби; кардіологія; стоматологія; а також із спеціальностей: нормальна анатомія (медичні науки); гістологія, цитологія, ембріологія (медичні науки). Дві інші - із правом прийняття до розгляду та проведення захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата медичних наук за спеціальностями: педіатрія; інфекційні хвороби; акушерство та гінекологія; хірургія.

В ІФНМУ видаються 4 **фахові журнали**, в яких науковці університету публікують результати науково-дослідних робіт та які включені ДАК України до переліку фахових видань категорії Б: «Галицький лікарський вісник», «Архів клінічної медицини», «Прикарпатський Вісник наукового товариства ім. Т.Г. Шевченка» - серія «Пульс», «Art of Medicine».

ІФНМУ спільно із ТОВ «Видавничий дім «МЕДКНИГА» м. Київ створив журнал «Терапевтика імені професора М.М. Бережницького».

У одинадцяти **наукових лабораторіях**, з чинними свідоцтвами про технічну компетентність МОЗ України, виконуються прикладні та фундаментальні дослідження співробітниками Університету:

1. Міжкафедральна наукова лабораторія
2. Генетична лабораторія кафедри медичної біології і медичної генетики
3. Центр біоелементології
4. Навчально-наукова лабораторія морфологічного аналізу
5. Клініко-діагностична лабораторія лікувально-навчального наукового структурного підрозділу «Університетська клініка»
6. Науково-дослідна лабораторія мікробіологічних досліджень

7. Науково-практичний центр нейрофізіологічного дослідження
8. Наукова молекулярно-генетична лабораторія
9. Навчально-практичний центр «Фармація. Хроматографічний аналіз»
10. Науково-практичний центр серцево-судинної реабілітації та відновного лікування.
11. Навчально-науковий центр гемостазу (акредитована 2021р.)

Проведення заходів: у процесі застосування нових наукових, науко-технічних знань під час підготовки кадрів у 2021 році Івано-Франківський національний медичний університет прийняв участь у проведенні 25 науково-практичних конференцій, серед яких 10 внесено до «Реєстру з'їздів, конгресів, симпозіумів та науково-практичних конференцій, які проводитимуться у 2021 році» Міністерства охорони здоров'я України. Гостями та учасниками були представники з понад 10 країн світу, а саме: США, Великобританія, Польща, Франція, Німеччина, Словаччина, Литва, Ізраїль, Болгарія, Португалія, Молдова, які представили свої наукові розробки, поділилися досвідом під час проведення майстер-класів, тренінгів, круглих столів.

Участь ІФНМУ у виставках;

- стоматологічна виставка «Медвін 2021», Івано-Франківськ
- XIII міжнародна виставка «Інноватика в сучасній освіті за кордоном «WorldEdu» (18-23 жовтня 2021).
- Міжнародна виставка «Сучасні заклади освіти – 2021» (26-28 травня 2021р., м. Київ)
- XIII Міжнародна виставка «Інноватика в сучасній освіті» (20-22 жовтня 2021р., м. Київ).

Міжнародне співробітництво. Значна увага надається забезпеченню працівників університету інформацією про міжнародні гранти і наукові форуми, стажування науковців університету, а також співпраці медичного університету із зарубіжними організаціями, університетами, асоціаціями.

Вчені університету є активними учасниками 133 міжнародних багатоцентрових рандомізованих досліджень.

Запорукою успішної інтеграції в міжнародний освітній та науковий простір є співпраця ІФНМУ з Cambridge Assessment English (18 січня 2019р. відбулося підписання договору №1172-19 про співпрацю ІФНМУ з Grade Education Centre для проведення міжнародного сертифікаційного іспиту FCE. Дію договору про організацію міжнародних екзаменів з англійської мови пролонговано 12 січня 2021 року. Договір № 2833-21). За час співпраці між

ІФНМУ та Grade Education Centre від 2017 року в університеті відбулося 17 сесій іспиту FCE. У 2021 році 30 учасників освітнього процесу ІФНМУ успішно склали іспит на рівень B2 та вище із англійської мови.

Проводилася активна діяльність у сфері транскордонного співробітництва. Загальна кількість угод про співробітництво із закордонними установами чинних в 2021 році – 44, з них укладених в 2021 році – 7. Зокрема, укладено угоди з надійними партнерами з міжнародної, транскордонної та єврорегіональної співпраці: «Наукове медичне видавництво ALUNA(Констанцин-Єзьорна, Польща), Клініка Емсей (Стамбул, Туреччина), Опольський центр реабілітації в Корфантуві (Корфантув, Польща), Центр медичної допомоги Дітера Фасдорфа та Сір Алі Халафа (Герфорд, Німеччина), Академія медичної апітерапії та фітотерапії у Варшаві (Варшава, Польща), Традиційний Середземноморський університет (Рим, Італія), Вища технічна школа в Катовіце (Катовіце, Польща).

Упродовж 2021 року 82 науково-педагогічні працівники пройшли 104 стажування відповідно до програм двостороннього та багатостороннього міжнародного обміну в 16 країнах світу: Польща, США, Грузія, Казахстан, Мексика, Латвія, Туреччина, Хорватія, Швейцарія, Болгарія, Іспанія, Румунія, ОАЕ, Словенія, Німеччина, Франція.

Упродовж 2021 року науково-педагогічні працівники прийняли участь у 148 міжнародних наукових форумах, конгресах, конференціях, які проводилися закордоном та представили там 58 доповідей.

Науково-педагогічні працівники ІФНМУ (85 осіб) є членами 83 міжнародних організацій: європейські та світові академії, асоціації, спілки, союзи, товариства, фонди, альянси, ради, клуби, комісії, іноземні фахові організації.